

อนาคตภาพหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต
วิทยาลัยพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

นางสาวตรีชดา ปุ่นสำเร็จ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2541
ISBN 974-332-290-6
ลิขสิทธิ์บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

SCENARIO OF GENERAL EDUCATION IN THE BACHELOR OF NURSING SCIENCE
CURRICULUM, NURSING COLLEGES UNDER THE JURISDICTION
OF THE MINISTRY OF PUBLIC HEALTH

Miss Treechada Punsomreung

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Nursing Science in Nursing Education

Program in Nursing Education

Graduate School

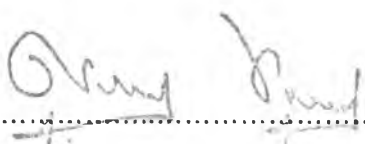
Chulalongkorn University

Academic Year 1998

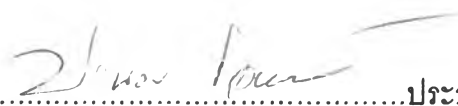
ISBN 974-560

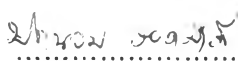
หัวข้อวิทยานิพนธ์ อนาคตภาพหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต
วิทยาลัยพยาบาลสังกัด กระทรวงสาธารณสุข
โดย นางสาวตรีชดา ปูนสำเริง
สาขาวิชา การพยาบาลศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประนอม รอดคำดี
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ดร.ละเอียด แจ่มจันทร์

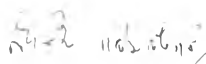
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรบัณฑิต

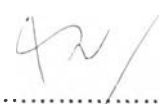

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ศุภวัฒน์ ชูติวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประนอม โททกานนท์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประนอม รอดคำดี)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ดร.ละเอียด แจ่มจันทร์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ สิ้นลารัตน์)

ตรีชดา ปูนสำเริง : อนาคตภาพหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต
วิทยาลัยพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข (SCENARIO OF GENERAL EDUCATION IN THE
BACHELOR OF NURSING SCIENCE CURRICULUM, NURSING COLLEGES UNDER THE
JURISDICTION OF THE MINISTRY OF PUBLIC HEALTH) อ. ที่ปรึกษา ผ.ศ. ดร.ประนอม
รอดคำดี , อ. ที่ปรึกษาร่วม:ดร. ละเอียด แจ่มจันทร์, 219 หน้า. ISBN 974-332-290-6

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอนาคตภาพการศึกษาทั่วไปในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต
วิทยาลัยพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขในปี พ.ศ.2545-2549 ด้านสมรรถนะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ วัตถุประสงค์
โครงสร้างรายวิชา การบริหารรายวิชา การจัดเนื้อหาวิชา การจัดการเรียนการสอนของหมวดการศึกษาทั่วไป โดยใช้
เทคนิคการวิจัยเดลฟาย กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านการปฏิรูปสังคม ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาทั่วไป ผู้เชี่ยวชาญ
ด้านการบริหารและการศึกษาพยาบาลจำนวน 24 ท่าน ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้
การคำนวณมัธยฐาน ฐานนิยม พิสัยระหว่างควอไทล์ ผลต่างระหว่างมัธยฐานและฐานนิยม

ผลการวิจัยพบว่า อนาคตภาพการศึกษาทั่วไปในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลสังกัด
กระทรวงสาธารณสุข ในปี พ.ศ.2545-2549 จะเป็นดังนี้

1) สมรรถนะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ คือ สมรรถนะด้านบุคลิกภาพ สมรรถนะด้านวิชาการ สมรรถนะด้าน
คุณธรรม-จริยธรรม และสมรรถนะด้านการสื่อสารประชาสัมพันธ์ 2) วัตถุประสงค์ของหมวดการศึกษาทั่วไป คือ ให้ผู้เรียนมี
โลกทัศน์และวิสัยทัศน์กว้างไกล ปรับตัวและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขในสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลง
ตลอดเวลา และวิกฤติเศรษฐกิจ ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ รักในการศึกษา รู้จักวิธีการแสวงหาความรู้ทางปัญญาอย่างมีประสิทธิภาพ และ
เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีคุณธรรม จริยธรรมดำรงตนเป็นคนดีของสังคม รู้จักคิดหาเหตุผล วิเคราะห์วิจารณ์แก้ปัญหาอย่าง
เป็นระบบ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เข้าใจตนเอง ผู้อื่น เข้าใจความหมายของชีวิต สามารถทำงานเป็นทีม 3) โครงสร้างของ
หมวดการศึกษาทั่วไปประกอบด้วย 5 กลุ่มวิชาคือ กลุ่มสังคมศาสตร์ กลุ่มมนุษยศาสตร์ กลุ่มภาษา กลุ่มคณิตศาสตร์และ
วิทยาศาสตร์ และกลุ่มสหศาสตร์ รวม 39 หน่วยกิต 4) การบริหารรายวิชาของหมวดการศึกษาทั่วไป คือ วิทยาลัยกำหนด
วัตถุประสงค์ เนื้อหาวิชา เชิญอาจารย์พยาบาลภายในวิทยาลัยหรือผู้เชี่ยวชาญภายนอกวิทยาลัย มีอาจารย์พยาบาลเป็น
ผู้ประสานงานรายวิชาและการจัดแผนการศึกษา คือ วิธีศุขนาน 5) การจัดเนื้อหาวิชาของหมวดการศึกษาทั่วไป คือ ควรมี
วิชาบูรณาการผสมผสานระหว่างเนื้อหาวิชา แนวคิดและการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน มีลักษณะวิเคราะห์เพื่อให้เกิดความคิด
สร้างสรรค์และเข้าใจสังคมอย่างแท้จริง ควรเป็นรายวิชาที่มีโอกาสสัมผัสข้อเท็จจริงและปฏิบัติจริง 6) การจัดการเรียน
การสอน วิธีการเรียนการสอน คือ การสอนแบบสืบสอบ การสอนโดยใช้สื่อการสอนหลากหลาย และการสอนหลายวิธีร่วมกัน
โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีการวัดและการประเมินผลเชิงเนื้อหา และประเมินการบริหารหลักสูตร

ภาควิชาพยาบาลศาสตร์.....
สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา.....
ปีการศึกษา2541.....

ลายมือชื่อนิติต ตรีชดา ปูนสำเริง
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ประนอม รอดคำดี
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ละเอียด แจ่มจันทร์

4077564536 : MAJOR NURSING EDUCATION

KEY WORD: SCENARIO/ GENERAL EDUCATION/ THE BACHELOR OF NURSING SCIENCE

CURRICULUM

TREECHADA PUNSOMREUNG : SCENARIO OF GENERAL EDUCATION IN THE BACHELOR OF NURSING SCIENCE CURRICULUM , NURSING COLLEGES UNDER THE JURISDICTION

OF THE MINISTRY OF PUBLIC HEALTH. THESIS MAJOR ADVISOR : ASST.PROF. PRANOM

RODCUMDEE, Ph.D. THESIS CO-ADVISOR : LAIAD JAMJUN, Ph.D. 219 pp. ISBN 974-332-290-6

The purpose of this research was to study the scenario of general education in the bachelor of nursing science curriculum , nursing colleges under the jurisdiction of the Ministry of Public Health in the year 2002-2006. By using Delphi Technique ,the sample were 24 experts; social reformers ,general educators, nursing administrators and nursing instructors. The data were collected three times by using questionnaire and analyzed by using median, mode, difference between median and mode and interquartile range.

The results revealed the scenario of general education in the bachelor of nursing science curriculum, nursing colleges under the jurisdiction of the Ministry of Public Health in the year 2002-2006 would be as follow: 1) Graduate nurses' desirable competencies would be: personality, academic, moral and ethic and communication. 2) Objectives of general education would be : the students have broad vision, be able to adapt and live happily in changing environment and economic crisis. Would have enquiry mind. Be able to search for wisdom effectively and lifelong educated. Would have good moral and ethics as a good citizen ,good reasoning, systematic problem solving analytically, initiative thinking ,self understanding and understand other people. Understand the meaning of life, would be able to work with a team. 3) Structure of subject consisted of 5 subject would be social science group, behavioral science group, language group, mathematic and science group and interdisciplinary group. Total credit would be 39 credits. 4) Management of general education would be : determining the objectives and outline of course by nursing college, invite the instructor or the expert from within or outside of the college,would have a coordinator. The curriculum plan would be parallel model. 5) The course contents would have an integration of content, concepts and application in daily life, having analytical content toward creative thinking, and the students would have opportunities to contact with facts and self practice. 6) Methods of teaching: would be enquiry method, use variety of instructional media and methods, emphasis on student center ,using content measurement and evaluation , program management evaluation.

ภาควิชา.....พยาบาลศาสตร์.....

สาขาวิชา.....การพยาบาลศึกษา.....

ปีการศึกษา.....2541.....

ลายมือชื่อนิติ.....ณัชชา ปันงาแก้ว.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....พรานอม วัฒนพงศ์.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....สุนันท์ วัฒนพงศ์.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้โดยได้รับความกรุณาและช่วยเหลือจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประนอม รอดคำดี และอาจารย์ ดร. ละเจียด แจ่มจันทร์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าของท่านในการให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็นต่างๆ ตลอดจนช่วยเหลือไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่และได้ให้กำลังใจคอยกระตุ้นแก่ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ ขอกราบขอบพระคุณ รศ.ดร.ประนอม โสทกานนท์ ประธานสอบวิทยานิพนธ์ รศ.ดร.ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านและผู้ซึ่งให้ความรู้และคำแนะนำอันทรงคุณค่าต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับอนาคตภาพการศึกษาทั่วไปในหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ รวมทั้งให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมูลนิธิหม่อมเจ้าหญิงมณฑารพ กมลาศน์ที่ได้สนับสนุนทุนส่วนหนึ่งเพื่ออุดหนุนการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณในน้ำใจความช่วยเหลือจากคณาจารย์และเพื่อนๆทุกคนที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการทำวิจัยครั้งนี้

ท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่และน้องสาว ผู้เป็นทุกสิ่งทุกอย่างในชีวิตที่ทำให้ผู้วิจัยมีกำลังใจและความมุ่งมั่นในการศึกษาครั้งนี้จนสำเร็จ

ตรีชดา ปุ่นสำเร็จ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภูมิ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	71
การศึกษารวบรวมข้อมูล.....	71
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	72
ประชากร.....	73
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	75
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	79
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	101
สรุปผลการวิจัย.....	101
อภิปรายผลผลการวิจัย.....	110

สารบัญ (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ.....	122
รายการอ้างอิง.....	123
ภาคผนวก.....	133
- ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ	134
- ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	138
- ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามรอบที่ 2.....	203
- ภาคผนวก ง.....	214
ประวัติผู้วิจัย.....	218

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1.	การศึกษาทั่วไปในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต.....	41
2.	การศึกษาทั่วไปในหลักสูตรอื่นๆ.....	43
3.	การลดลงของความคลาดเคลื่อน.....	63
4.	มัธยมศึกษา ผลต่างระหว่างมัธยมศึกษากับฐานนิยม และพิสัยระหว่างควอไทล์ของ สมรรถนะของบัณฑิตที่พึงประสงค์.....	80
5.	มัธยมศึกษา ผลต่างระหว่างมัธยมศึกษากับฐานนิยม และพิสัยระหว่างควอไทล์ของวัตถุประสงค์ ของหมวดการศึกษาทั่วไป.....	82
6.	มัธยมศึกษา ผลต่างระหว่างมัธยมศึกษากับฐานนิยม และพิสัยระหว่างควอไทล์ของโครง สร้างรายวิชาของหมวดการศึกษาทั่วไป.....	85
7.	มัธยมศึกษา ผลต่างระหว่างมัธยมศึกษากับฐานนิยม และพิสัยระหว่างควอไทล์ของการ บริหารรายวิชาของหมวดการศึกษาทั่วไป.....	86
8.	มัธยมศึกษา ผลต่างระหว่างมัธยมศึกษากับฐานนิยม และพิสัยระหว่างควอไทล์ของลักษณะ วิชาของหมวดการศึกษาทั่วไป.....	87
9.	มัธยมศึกษา ผลต่างระหว่างมัธยมศึกษากับฐานนิยม และพิสัยระหว่างควอไทล์ของรายวิชา ของหมวดการศึกษาทั่วไป.....	92
10.	มัธยมศึกษา ผลต่างระหว่างมัธยมศึกษากับฐานนิยม และพิสัยระหว่างควอไทล์ของวิธีการ เรียนการสอนของหมวดการศึกษาทั่วไป.....	95
11.	มัธยมศึกษา ผลต่างระหว่างมัธยมศึกษากับฐานนิยม และพิสัยระหว่างควอไทล์ของการวัด และประเมินผลของหมวดการศึกษาทั่วไป.....	97

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
1.	การจัดหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปแบบแยก.....	34
2.	การจัดหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปแบบคู่ขนาน.....	34